

mulier instituut

Evaluatie overkapping Krajicek Playground

Het effect van een overkapping op het gebruik van een Krajicek Playground in Zaandam

Jorien Slot-Heijs

Mark Noordzij

Laura van der Meijde

Sanne Veldman

Rick Prins

Evaluatie overkapping Krajicek Playground

Het effect van een overkapping op het gebruik van een Krajicek Playground in Zaandam

In opdracht van de Krajicek Foundation

Jorien Slot-Heijs
Mark Noordzij
Laura van der Meijde
Sanne Veldman
Rick Prins

© Mulier Instituut
Utrecht, februari 2023

Mulier Instituut
sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl
E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
2. Onderzoeksopzet	6
2.1 Observaties	6
2.2 Interviews	8
3. Resultaten	9
3.1 Observaties	9
3.2 Interviews	11
4. Slotbeschouwing	16
4.1 De belangrijkste resultaten	16
4.2 Reflectie	16
4.3 Conclusie	19
Bijlage 1 Invulformulier SOPLAY	20
Bijlage 2 Intensiteitsniveau gebruikers Krajicek Playground Poelenburg	21
Bijlage 3 Leidraad interviews met professionals	22

Samenvatting

Inleiding

De Krajicek Foundation legt playgrounds aan en zet Krajicek Scholarshippers in. Zo willen ze de jeugd in aandachtswijken motiveren om een gezonde leefstijl te ontwikkelen en bijdragen aan een sportieve, sociale en verbonden samenleving. De playgrounds bevinden zich in de openbare ruimte en het gebruik kan afhankelijk zijn van weersinvloeden, zoals regen. Een overkapping op een Krajicek Playground kan een oplossing zijn om ook tijdens regen te kunnen sporten en spelen. In mei 2022 is Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam van een overkapping voorzien.

In dit rapport staat de volgende onderzoeksvraag centraal: *Wat zijn de effecten van het plaatsen van een overkapping op het gebruik van de Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam tijdens regen?* We gaan daarbij ook in op het verschil in gebruik van de playground door jongens en meisjes, de intensiteit van het beweeggedrag, nieuwe gebruikers en de functie van de playground.

Methoden

We hebben observaties uitgevoerd op Playground Poelenburg (bestaande uit vier zones) en Playground Hofwijk (bestaande uit twee zones) om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Op playground Hofwijk vond geen verandering plaats (de 'controleplayground'). Deze observaties hebben we voor (september en oktober 2021) en na het plaatsen van de overkapping (september en oktober 2022) uitgevoerd met SOPLAY. Ook hebben we twee interviews uitgevoerd met professionals die verantwoordelijk zijn voor het organiseren van sportieve activiteiten in de wijk.

Resultaten

Het aantal gebruikers in de specifieke zone waar de overkapping is geplaatst op Playground Poelenburg neemt het minst af tussen voor- en nameting. Dit blijkt uit de observaties. Dit is een positief resultaat: in totaal nam het aantal gebruikers op beide playgrounds (Poelenburg en Hofwijk) flink af. Mogelijk komt dit doordat er tijdens de nameting meer regendagen waren dan tijdens de voormeting.

Op beide playgrounds zagen we meer jongens dan meisjes. Het is dus belangrijk om de playgrounds aantrekkelijker te maken voor meisjes. Daarnaast neemt het gebruik van de playground door volwassenen toe. Beide punten komen ook in de interviews naar voren. De intensiteit van het beweeggedrag verandert licht na het plaatsen van de overkapping: meer mensen zijn intensief actief of inactief en minder mensen matig actief.

De geïnterviewde professionals geven aan dat het gebruik van de Krajicek Playground Poelenburg na het plaatsen van een overkapping positief is veranderd. De overkapping zorgt voor meer continuïteit in het georganiseerde aanbod in de hele wijk. Meerdere organisaties maken gebruik van Playground Poelenburg en de animo onder de kinderen en jongeren om deel te nemen is groot, zowel binnen als de buiten de wijk. De playground wordt ook meer gebruikt bij omstandigheden zoals regen, warmte of in het donker. Dit geeft aan hoe waardevol de overkapping is voor georganiseerd activiteitsaanbod in de hele buurt.

Conclusie

Het plaatsen van een overkapping op Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam heeft geleid tot een constanter gebruik van de playground tijdens regen. Ook zorgt de overkapping voor meer continuïteit in het georganiseerde aanbod in de hele wijk.

1. Inleiding

De Krajicek Foundation heeft momenteel 129 Krajicek Playgrounds in aandachtswijken door heel Nederland. Een Krajicek Playground is een multifunctioneel sportveld. Op deze playgrounds kunnen kinderen en jongeren sporten en is minimaal negen uur per week professionele begeleiding aanwezig. Deze begeleiding komt van Krajicek Scholarshippers, die in ruil voor een studiebeurs het activiteitenaanbod verzorgen. De Krajicek Foundation wil op deze manier de jeugd in aandachtswijken motiveren om een gezonde leefstijl te ontwikkelen en bijdragen aan een sportieve, sociale en verbonden samenleving.

De Krajicek Playgrounds bevinden zich in de openbare ruimte en het gebruik kan afhankelijk zijn van weersinvloeden, zoals regen. Een overkapping op een Krajicek Playground kan een oplossing zijn om ook tijdens regen te kunnen sporten en spelen. In mei 2022 is Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam voorzien van een overkapping. De Krajicek Foundation wil inzicht in de effecten van regenwerende maatregelen op het gebruik van de Krajicek Playground tijdens regendagen.

Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag die in dit rapport centraal staat luidt als volgt:

Wat zijn de effecten van het plaatsen van een overkapping op het gebruik van de Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam tijdens regen?

Om die vraag te beantwoorden gebruiken we de volgende deelvragen:

1. Verschilt het gebruik voor en na het plaatsen van een overkapping tussen jongens en meisjes?
2. Hebben de veranderingen invloed op de intensiteit van het beweeggedrag van de gebruikers?
3. Hoe groot zijn de veranderingen in gebruik tussen de voor- en nameting van de Krajicek Playground tijdens dagdelen dat het regent?
4. Worden door de aanpassingen nieuwe gebruikers bereikt?
5. Krijgt de Krajicek Playground een andere functie in de buurt sinds de overkapping?
6. Wat betekenen regenwerende maatregelen voor het werk van professionals?

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven we de onderzoeksopzet. In hoofdstuk 3 presenteren we de resultaten van het onderzoek, van zowel de observaties als de interviews. Hoofdstuk 4 is de slotbeschouwing. Deze bestaat uit een beschrijving van de belangrijkste resultaten, een reflectie op de resultaten en afsluitend de conclusie.

2. Onderzoeksopzet

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden hebben we in dit onderzoek twee methoden gebruikt: observaties en interviews. Met observaties hebben we voor en na de plaatsing van een overkapping het gebruik van de playground in kaart gebracht. Op dezelfde momenten brachten we ook het gebruik in kaart van een playground in de buurt waar geen verandering plaatsvond (de 'controleplayground'). Daarnaast hebben we in de periode van de nameting twee interviews gehouden: met een jongerencoach en een coördinator sportwerk. In figuur 2.1 is de tijdlijn van het onderzoek te zien. Met deze methoden kunnen we alle deelvragen beantwoorden.

Figuur 2.1 Tijdlijn en methode onderzoek

2.1 Observaties

SOPLAY

Om het gebruik van de playground in kaart te brengen hebben we gebruikgemaakt van de observatietool SOPLAY (*System for Observing Play and Leisure Activity in Youth*). Aan de hand van SOPLAY noteerden we een aantal kenmerken van de speelplek, telden we het aantal gebruikers op een speelplek en noteerden we hoe actief de gebruikers zijn. In bijlage 1 staat het invulformulier van SOPLAY.

Kenmerken van de speelplek

Elke observatie start met het noteren van de datum, het tijdstip en een indicatie van het weer.

Vervolgens noteert de observant de volgende kenmerken van de speelplek:

- Is de speelplek bereikbaar (niet afgesloten, afgehuurd bijvoorbeeld)?
- Is de speelplek bruikbaar om te bewegen (niet te glad, geen modder bijvoorbeeld)?
- Is er begeleiding op de speelplek aanwezig (scholarshipper, buurtsportcoach bijvoorbeeld)?
- Is er een georganiseerde activiteit op de speelplek?

Het aantal gebruikers

Tijdens elke observatie telt de observant het aantal jongens en meisjes in de basisschoolleeftijd, het aantal jongens en meisjes in de middelbareschoolleeftijd en het aantal volwassenen. Voor de onderverdeling in basis- of middelbareschoolleeftijd en geslacht maakt de observant een zo nauwkeurig mogelijke schatting.

Intensiteit beweging

Per gebruikersgroep (bijvoorbeeld jongens in de basisschoolleeftijd) noteert de observant hoeveel mensen uit deze groep inactief (zitten, liggen, hangen), matig actief (wandelen, rustig spelen) en heel erg actief (klimmen, klauteren, sporten) zijn. Ook noteert de observant per gebruikersgroep de activiteit die ze het meest doen.

Ten slotte heeft de observant ruimte om extra opmerkingen te noteren.

Observeren van een playground

Voor het observeren van de playgrounds in Zaandam hebben we deze allereerst in zones ingedeeld. Voor Playground Poelenburg is zone 1 de daadwerkelijke Playground, waar een overkapping op is geplaatst. Voor Playground Hofwijk is zone 2 de daadwerkelijke Playground. Omdat de gehele speelplek groter is, hebben we ook de andere zones op de speelplek geobserveerd.

Figuur 2.2 Indeling Playground Poelenburg (links) en Playground Hofwijk (rechts) in zones

Poelenburg:

- zone 1: Krajicek Playground Poelenburg - een voetbalveld waar in mei 2022 een overkapping op is geplaatst;
- zone 2: grasveld;
- zone 3: skatebaan en sporttoestellen;
- zone 4: basketbalveld.

Hofwijk:

- zone 1: speeltoestellen;
- zone 2: Krajicek Playground Hofwijk - een voetbalveld.

De observant noteert de SOPLAY-gegevens voor elke zone apart. Deze gegevens voert de observant in de app Numerare in, waarin we het observatieformulier SOPLAY in een online variant hebben nagemaakt. Een gehele observatie houdt in dat een observant alle zones acht keer observeert (figuur 2.3). Elk half uur loopt de observant alle zones langs en noteert deze per zone alle gegevens. Na vier rondes heeft de observant een uur pauze. Op een weekdag vindt de observatie plaats van 15.00-20.00 uur, op een weekenddag van 10.00-15.00 uur. We hebben beide playgrounds op vier dagen geobserveerd: drie weekdays en één weekenddag.

Figuur 2.3 Visuele weergave van een observatie

Planning en uitvoering

De observaties zijn uitgevoerd door hbo-/wo-studenten, die daarvoor een vergoeding ontvingen. Alle observanten hebben een online training gevolgd, waarin zij uitleg kregen over de organisatie en uitvoering van de observaties. Vervolgens hebben zij hun beschikbaarheid in de maand september en oktober (2021/2022) doorgegeven. Aan de hand daarvan hebben we een planning gemaakt van mogelijke observatiedagen.

Enkele dagen van tevoren gaven we aan of de observatie doorging, afhankelijk van de weersvoorspelling. Aangezien de overkapping geplaatst is met als doel dat er gespeeld/gesport kan worden tijdens regen, observeerden we zoveel mogelijk op regenachtige dagen. We planden de observaties op basis van de weersvoorspellingen, dus regen was niet gegarandeerd. In 2021 is geobserveerd op 10, 15, en 28 september en 30 oktober. In 2022 is geobserveerd op 9, 16, 24 en 27 september.

Op basis van de observaties kunnen we deelvragen 1-3 beantwoorden. In de analyse hebben we voor de voor- en nameting gekeken hoeveel gebruikers in totaal op beide Krajicek Playgrounds geobserveerd zijn, uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en zone.

2.2 Interviews

Omdat op de Krajicek Playground in Poelenburg geen scholiarshippers waren, hebben we twee een-op-een-interviews afgenomen met professionals in vergelijkbare functies. Beide professionals zijn verantwoordelijk voor het organiseren van sportieve activiteiten in de wijk op verschillende binnen- en buitenlocaties, waaronder de Krajicek Playground in Poelenburg. Een van de twee doet dit vanuit zijn rol als jongerencoach, de ander als coördinator sportwerk. De precieze betrokkenheid van de professionals bij de playground in Poelenburg lichten we toe in paragraaf 3.2.

De interviews vonden plaats in oktober 2022, ten tijde van de nameting. We hebben de respondenten gevraagd naar:

- het gebruik van de playground;
- de functie van de playground in de buurt;
- in hoeverre het gebruik en de functie zijn veranderd sinds de overkapping is geplaatst;
- welke voor- en nadelen de overkapping met zich meebrengt;
- wat de aanwezigheid van de overkapping betekent voor hun werk.

Een uitgebreid overzicht van de gestelde vragen is terug te lezen in bijlage 3.

Het gesprek met de jongerencoach vond plaats op de Playground Poelenburg. De coördinator sportwerk hebben we online geïnterviewd via Microsoft Teams. De interviews duurden ongeveer 45 minuten. Het geluid van de gesprekken hebben we met toestemming van de respondenten opgenomen. Daarna hebben we de gesprekken uitgeschreven.

Op basis van de interviews kunnen we deelvragen 1 en 3-6 beantwoorden. De uitgeschreven interviews hebben we geanalyseerd door te zoeken naar overeenkomsten en verschillen in ervaringen. Hierbij zochten we specifiek naar directe antwoorden op vragen binnen deze thema's: (veranderingen in) het gebruik, de functie, voor- en nadelen van de overkapping en de betekenis van de overkapping voor het werk van de respondent. Daarnaast hebben we overige opvallende bevindingen uit de tekst gefilterd die helpen om de onderzoeksvragen te beantwoorden.

3. Resultaten

3.1 Observaties

Vergelijkbaarheid van de voor- en nameting: weer en omstandigheden

We hebben geprobeerd zoveel mogelijk observaties uit te voeren tijdens regenachtige dagen. De voormetingen vonden plaats in september 2021. Tijdens de observaties was het op drie dagen bewolkt en regende het op één dag. De nametingen vonden plaats in september en oktober 2022. Tijdens de observaties was het op twee dagen bewolkt, waarvan het op één dag ook een uur regende. Op twee dagen was er voornamelijk regen.

Bij zowel de voor- als de nametingen waren beide playgrounds bereikbaar en bespeelbaar. Bij geen van de observaties is een georganiseerde activiteit waargenomen. Het aantal geobserveerde gebruikers is dus niet door externe activiteiten beïnvloed.

Gebruik Krajicek Playground Poelenburg zone 1

In tabel 3.1 is het gebruik van zone 1 van de playground voor en na het plaatsen van de overkapping te zien naar leeftijd en geslacht. In 2021 werd in totaal 52 keer een gebruiker geobserveerd. In 2022, na het plaatsen van de overkapping, was dat 49 keer. Het aantal geobserveerde jongens in de basisschoolleeftijd was lager na het plaatsen van de overkapping, maar het aantal geobserveerde jongens in de middelbareschoolleeftijd en het aantal geobserveerde volwassenen juist hoger. Een veel voorkomende activiteit na het plaatsen van de overkapping voor zowel jongens in de middelbareschoolleeftijd als volwassenen is voetbal. Deze activiteit voerden beide gebruikersgroepen deels tegelijk uit.

Tijdens regendagen wordt zone 1 van de playground na het plaatsen van de overkapping meer gebruikt dan daarvoor. Maar omdat er tijdens de voormeting slechts één regendag was en tijdens de nameting slechts twee, zijn deze resultaten niet betrouwbaar genoeg om hier conclusies aan te verbinden (zie tabel b2.1 in bijlage 2). De overige resultaten presenteren we op basis van alle meetdagen.

We zien een duidelijk verschil tussen het gebruik van de playground door jongens en meisjes, zowel voor als na het plaatsen van de overkapping. In 2021 observeerden we in totaal 48 jongens en 0 meisjes. In 2022 waren dat 35 jongens en 0 meisjes.

Tabel 3.1 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg zone 1, naar leeftijdsgroep en geslacht, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van de overkapping

	Basisschool-leeftijd		Middelbare-schoollleeftijd		Volwassenen		Totaal	
	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na
Meisjes	0	0	0	0			0	0
Jongens	45	14	3	21			48	35
Onbekend					4	14	4	14
Totaal	45	14	3	21	4	14	52	49

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

In tabel b2.2 in bijlage 2 geven we het gebruik van de zone 1 van de playground voor en na het plaatsen van de overkapping weer naar intensiteitsniveau. Het aantal geobserveerde gebruikers veranderde als volgt:

- iets meer inactieve gebruikers (van 13% naar 16%);
- iets meer matig actieve gebruikers (van 38% naar 31%);
- iets meer intensief actieve gebruikers (van 48% naar 53%).

Gebruik Krajicek Playground Poelenburg totaal

In tabel 3.2 geven we het gebruik van de totale Playground Poelenburg voor en na het plaatsen van de overkapping weer naar gebruikersgroep. In 2021 werd in totaal 145 keer een gebruiker geobserveerd. In 2022, na het plaatsen van de overkapping, was dat 85 keer. De afname van het aantal gebruikers van de totale playground is daarmee groter dan de afname in de zone met de overkapping. Het aantal geobserveerde gebruikers in zowel de basisschoolleeftijd als de middelbareschoolleeftijd en het aantal volwassenen namen af na het plaatsen van de overkapping.

Ook op de totale playground zien we een duidelijk verschil tussen het gebruik door jongens en meisjes, zowel voor als na het plaatsen van de overkapping. In 2021 observeerden we in totaal 95 jongens en 18 meisjes. In 2022 waren dat 52 jongens en 6 meisjes. Meisjes zagen we alleen in zone 3 van de playground, een zone met speeltoestellen.

Tabel 3.2 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg, naar leeftijdsgroep en geslacht, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van de overkapping

	Basisschool- leeftijd		Middelbare- schoolleeftijd		Volwassenen		Totaal	
	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na
Meisjes	9	6	9	0			18	6
Jongens	52	21	43	31			95	52
Onbekend					32	27	32	27
Totaal	61	27	52	31	32	27	145	85

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

Vergelijking met Playground Hofwijk

In tabel 3.3 vergelijken we het gebruik van de Krajicek Playground Poelenburg voor en na het plaatsen van de overkapping met het gebruik van Playground Hofwijk. In 2021 observeerden we op Playground Poelenburg in totaal 145 keer een gebruiker en op Playground Hofwijk 348 keer. In 2022, na het plaatsen van de overkapping, observeerden we in totaal 85 keer een gebruiker op Playground Poelenburg en 13 keer op Playground Hofwijk.

De afname in het totale aantal geobserveerde gebruikers is groter bij Playground Hofwijk dan bij Playground Poelenburg. Dit komt vooral door de kleine afname van het gebruik bij de zone met de overkapping. Dat het totale gebruik van beide playgrounds bij de nameting aanzienlijk lager ligt, komt vermoedelijk doordat het tijdens de nametingen meer regende dan bij de voormetingen.

Voor Playground Poelenburg zien we de grootste afname in het aantal geobserveerde meisjes en voor Playground Hofwijk in het aantal geobserveerde jongens. In tegenstelling tot Playground Poelenburg zien we bij Playground Hofwijk dat meisjes van beide zones gebruikmaken. Het grootste gebruik door meisjes zien we echter in zone 1, een zone met speeltoestellen. Hier zien we ook een groot aantal volwassenen.

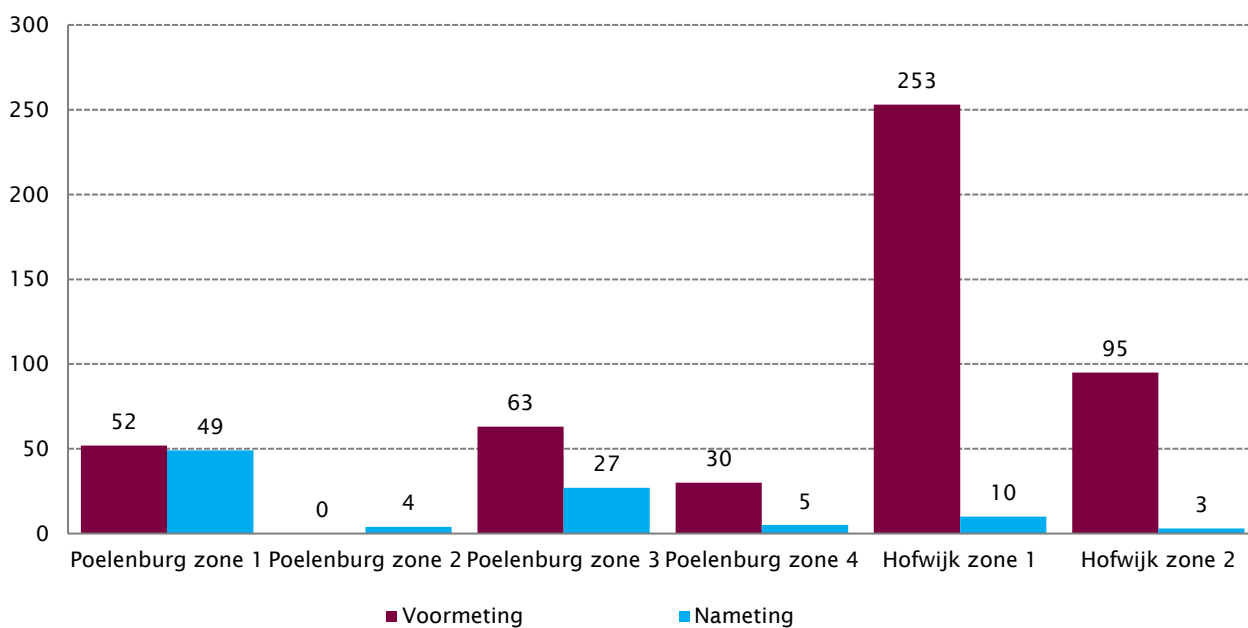
Tabel 3.3 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg en Hofwijk, naar leeftijdsgroep en geslacht, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van de overkapping

	Poelenburg		Hofwijk	
	Voor	Na	Voor	Na
Meisjes	18	6	110	6
Jongens	95	52	131	3
Volwassenen	32	27	107	4
Totaal	145	85	348	13

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

In figuur 3.1 staat het aantal geobserveerde gebruikers voor Playground Poelenburg en Hofwijk per zone, voor en na het plaatsen van de overkapping. De grootste afname in het aantal geobserveerde gebruikers is te zien voor Playground Hofwijk, met name voor zone 1. De kleinste afname in het aantal geobserveerde gebruikers is te zien voor zone 1 van Playground Poelenburg, waar de overkapping is geplaatst.

Figuur 3.1 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg en Hofwijk, naar zone, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van de overkapping

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

3.2 Interviews

We hebben twee een-op-een-interviews gevoerd: met een jongerencoach en coördinator sportwerk, beide werkzaam op de playground in Poelenburg. Hoe deze professionals betrokken zijn bij de playground en in hoeverre zij zicht hebben op (veranderingen in) het gebruik van de playground lichten we hier kort toe. Vervolgens bespreken we de belangrijkste resultaten uit de interviews.

De jongerencoach organiseert en begeleidt sportieve activiteiten voor jongeren van 8 tot 17 jaar. Door sport in te zetten als middel komt hij in contact met kinderen en jongeren uit de wijk. Tijdens de activiteiten werken zij aan sociaal-emotionele vaardigheden (zoals omgaan met teleurstellingen, verlies, overwinning) en ondersteunt hij bij hulpvragen, waar nodig in samenwerking met professionele hulpverlening. Hij is vier dagen per week aanwezig op de playground om activiteiten te begeleiden.

Daarnaast zet hij zich in voor het opleiden van jongeren die ‘als rolmodel worden ingezet op de pleintjes’. Via zijn organisatie kunnen jongeren zich bovendien aanmelden voor een scholarship bij de Krajicek Foundation.

De coördinator sportwerk zet zich in voor het organiseren van sportactiviteiten die plaatsvinden in de gemeente Zaanstad, waaronder twee keer per week op Playground Poelenburg in Zaanadam. Hij is onder andere verantwoordelijk voor het regelen van de juiste materialen, begeleiding en locatie voor de activiteiten. Tijdens de activiteiten op Playground Poelenburg staat hij zelf niet op het veld. Wel gaat hij regelmatig de omliggende wijken (Peldersveld en Poelenburg) in om kinderen van 8 tot ongeveer 14 jaar te betrekken bij het aanbod. Vanuit zijn coördinerende rol en betrokkenheid bij de wijk heeft hij zicht op hoe de playground tijdens en buiten het georganiseerde aanbod wordt gebruikt.

De professionals vertellen vanuit verschillende perspectieven over de effecten van de overkapping. De jongerencoach is sinds januari werkzaam op de playground in Poelenburg. Hij heeft dus geen zicht op het gebruik tijdens de voormeting, maar wel op de periode vanaf januari, voor de plaatsing van de overkapping. Hij kan vertellen over zijn ervaringen met de overkapping, welke voor- en nadelen de overkapping met zich meebrengt en hoe dit zijn werk beïnvloedt. De coördinator is langer werkzaam op de playground in Poelenburg. Hij organiseert hier al jaren activiteiten en heeft hierdoor zicht op hoe het gebruik is veranderd sinds de overkapping is geplaatst.

Huidig gebruik en functie

Gebruikers georganiseerd aanbod

De groep jongeren die gebruikmaakt van het georganiseerde activiteiten aanbod op de playground in Poelenburg is volgens beide professionals divers. Volgens de jongerencoach verschillen de kinderen in achtergrond en thuisbasis. Zo gaan sommigen niet naar school en/of een sportvereniging, anderen wel.

‘Ik heb jongeren er tussen die geen school hebben (...) Maar er komen ook jongeren die het heel goed doen op school, die een goede basis thuis hebben en die op twee verenigingen zitten. Dus dat is een mooie mix,’ - Jongerencoach

De coördinator omschrijft de kinderen die meedoen als ‘buitenkinderen’ en ‘leuke boefjes’. Zoals ook de jongerencoach omschreef, hebben sommige kinderen geen dagbesteding.

‘Buitenkinderen, als je het maar een beetje moet beschrijven. (...) Sommigen zijn alleen maar buiten. Ze zitten niet op een vereniging of ze voetballen een of twee keer per week, maar die hebben dan niet echt een dagbesteding. Het zijn meestal de “leuke boefjes” om het zo maar te zetten. Dus van die kinderen die, ja gewoon heel druk zijn op school en die kunnen misschien niet helemaal goed meekomen.’ - Coördinator

De jongerencoach heeft daarnaast veel te maken met kinderen die opgroeien in armoede. Hij ziet dit onder andere aan slechte persoonlijke verzorging van de kinderen:

‘Ik zie soms jongeren in dezelfde kleding vier dagen lang. En verscheurd. Dat zijn van die kleine dingen waar je het aan merkt. Verscheurde schoenen, stinken. Van dat soort dingen.’ - Jongerencoach

De professionals ervaren veel animo voor de activiteiten die zij organiseren. Volgens de jongerencoach komen vooral kinderen en jongeren die wonen in de wijken Peldersveld en Poelenburg op de activiteiten af.

Bij de deelnemers aan het aanbod dat de geïnterviewde professionals organiseren, blijken meiden nog sterk in de minderheid. De jongerencoach ziet hierin overeenkomsten met een andere wijk waarin hij actief is.

'[Meiden zijn] wel in de minderheid nog. Dat merk ik ook in (naam wijk). Dat lijkt een heel chique wijk, maar het lijkt best veel op de problematiek die hier ook speelt. Daar merk ik ook dat als de meiden iets ouder worden, ouders op gegeven moment zeggen van: "hé weet je, ik wil niet meer dat je naar activiteiten gaat waar ook jongens zijn".' - Jongerencoach

De coördinator vult aan dat meiden die wél naar het veld komen dit eerder doen in groepsverband. Dan voelen zij zich veiliger, zo stelt hij. Hij geeft aan dat jongens hier niet altijd op zitten te wachten, *'en dat laten ze dan ook wel merken'*. Om toch meiden te bereiken, organiseren beide professionals soms aparte sportactiviteiten voor alleen meiden.

Algemeen gebruik

Buiten de activiteiten om zien de professionals dat zowel kinderen als volwassenen gebruik maken van de playground, bijvoorbeeld groepen mannen die er voetballen. Volgens de coördinator komen jongvolwassenen van 18 jaar en ouder niet alleen om te voetballen, maar *'soms ook gewoon even bijpraten'*.

Functie voor de buurt

De professionals omschrijven de playground als een centrale plek waar kinderen en jongeren elkaar kunnen ontmoeten, kunnen sporten en sociale contacten kunnen opdoen. De playground fungeert bovendien als vindplek: kinderen kunnen elkaar hier opzoeken.

De coördinator vult aan dat de locatie van de playground gunstig is. Het veld is afgelegen, maar niet zo beschermd dat het niet zichtbaar is. Volgens hem maakt dit het veld toegankelijk voor bewoners uit omliggende wijken:

'Dus als jij langsrijdt dan denk je: "o, wat gebeurt daar?" (...) Het is makkelijk te bereiken voor een wijk.' - Coördinator

Zowel de jongerencoach als de coördinator sportwerk ziet geen nadelige gevolgen van de overkapping voor het gebruik van de playground als ontmoetingsplaats door hangjongeren. Zij denken dat dit komt doordat de playground met de overkapping nog steeds open en zichtbaar is: van buitenaf is nog steeds zichtbaar wat er gebeurt op het veld.

Veranderingen in gebruik

Georganiseerde activiteiten kunnen doorgaan

Dankzij de overkapping kan het georganiseerde activiteitenaanbod op de playground altijd doorgaan, zo stellen beide professionals. De jongerencoach deelt deze ervaring:

'Wij hebben hier sinds die is geplaatst denk ik drie of vier keer echt meegemaakt dat je niet kon lopen hier, omdat het zo hard regende. Maar ja, het gaat gewoon door. Dat is echt een zegen voor die kinderen. En ook voor ons! Weet je, dan kun je de activiteit blijven draaien.' - Jongerencoach

Dat het aanbod door kan gaan, geldt bovendien niet alleen voor geplande activiteiten op de playground in Poelenburg. Bij slecht weer worden geplande activiteiten op onoverdekte plekken in de buurt verplaatst naar de playground.

Beide professionals ervaren dat activiteiten door kunnen gaan tijdens regen als het grootste voordeel van de overkapping.

‘Dat is eigenlijk het belangrijkste, dat je bij slecht weer gewoon door kunt gaan. Dat is het belangrijkste.’ - Jongerencoach

Activiteiten laten doorgaan tijdens slecht weer brengt ook een ander voordeel met zich mee: activiteiten tijdens de regen zijn nu zichtbaar voor andere kinderen in de buurt. De coördinator vertelt dat zichtbaarheid belangrijk is, omdat de activiteit hierdoor toegankelijker wordt voor kinderen.

Jongeren haken minder snel af bij ongunstig weer

Volgens de jongerencoach zorgt dat activiteiten doorgaan op een overdekt veld er bovendien voor dat jongeren minder snel thuis blijven bij slecht weer, terwijl ze dat normaal gesproken wel zouden doen.

‘Wat ik hoor en merk als het slecht weer is (...) Ja, je hebt sowieso diehards die blijven gewoon voetballen. Zelfs als het sneeuwt, bij wijze van. (...) Maar je hebt sommige die denken van: “nou, als het sneeuwt dan ben ik weg.” Dat is dan in dit geval minder.’ - Jongerencoach

Ook de coördinator verwacht dat kinderen vanwege de overkapping minder zullen afhaken bij activiteiten die plaatsvinden terwijl het regent. Maar de periode waarin hij dit echt kan waarnemen moet nog komen, zo stelt hij:

‘Kijk nu is het op zich nog wel lekker weer, het is 16/17 graden en het is hier droog. Dus je zal nu niet echt verschil merken denk ik met voorheen. Maar ik denk dat als je kijkt over een paar weken, in eind november, december, januari, dat je dan helaas wel weer minder weer gaat krijgen. Ik denk dat dat wel verschil maakt.’ - Coördinator

Sinds de overkapping is geplaatst, heeft hij nog onvoldoende regendagen meegemaakt om te zien of dit de opkomst van jongeren beïnvloedt.

De overkapping komt niet alleen van pas bij regen- of sneeuwachtig weer. De coördinator geeft aan dat de overkapping op dagen dat het erg warm is juist ook verkoeling kan bieden en het sporten hierdoor aantrekkelijker kan maken. Tijdens de hittegolf van afgelopen zomer zag hij dat kinderen uit andere wijken die normaal op andere (onoverdekte) veldjes sporten en spelen, naar de playground in Poelenburg kwamen, bijvoorbeeld om te voetballen.

Meer reuring rond de velden

Buiten de activiteiten die de professionals zelf organiseren, maken er volgens de coördinator sinds het plaatsen van de overkapping zeker meer kinderen, maar ook ouderen, gebruik van de playground tijdens regendagen. Dit geldt bijvoorbeeld voor deelnemers aan een bootcampclub: bij regen verplaatsen zij zich naar het veld onder de overkapping.

‘En we zien nu ook wel met het mindere weer dat er ook wel meer kinderen op afkomen. Maar niet alleen kinderen, ook ouderen die hun oefeningen gaan doen. Want je hebt naast die playground ook een soort calisthenics- en basketbalveldje. Dus je ziet ook dat, als het slecht weer is, zij een bootcamp geven daaronder. Dus we zien al meer reuring rond de velden.’ - Coördinator

Of dezelfde kinderen en jongeren sinds het plaatsen van de overkapping vaker, op andere tijden of in andere samenstellingen de playground bezoeken, kunnen beide professionals niet goed inschatten.

Sporten bij verlichting

Sinds het plaatsen van de overkapping is er ook verlichting aanwezig op het veld. Zowel de jongerencoach als de coördinator ziet dat oudere groepen jongeren en jongvolwassenen dankzij de verlichting in de overkapping op de playground kunnen sporten wanneer het buiten donker is.

‘Ik merk wel, dat was dan paar maanden geleden volgens mij. Dat die oudere groep jongeren dus dat ze kwamen voetballen, omdat die verlichting volgens mij tot tien uur of tot negen uur aanstaat. Dan is het buiten donker, maar dan kunnen ze nog voetballen omdat daar verlichting is.’ - Jongerencoach

Volgens de coördinator geeft de verlichting ook een veiliger gevoel, waardoor het voor ouders makkelijker is om hun kinderen gebruik te laten maken van het veld in de avond.

Betekenis voor het werk van de professional

Ander gedrag tijdens de activiteit

Vergeleken met een onoverdekt sportveld in de openbare ruimte lijkt de playground vanwege de overkapping volgens de professionals meer op een sporthal. Volgens de jongerencoach brengt dit tijdens de activiteiten een andere dynamiek met zich mee. Hij merkt op dat jongeren in sporthallen, en nu dus ook op de playground in Poelenburg, meer geconfronteerd worden met wat het betekent om deel te nemen aan een activiteit. In sporthallen is het bijvoorbeeld minder gebruikelijk dat *‘je steeds naar buiten en naar binnen loopt’*. In een buitenruimte zonder overkapping ervaren de jongeren meer vrijheid en laten zij zich minder makkelijk wegsturen.

‘Buiten ervaren de jongeren natuurlijk ook van: het is openbare ruimte, jij kunt mij niet wegsturen hier.’ - Jongerencoach

Om kinderen en jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling zijn beide typen velden belangrijk, zo stelt de jongerencoach.

Ook de coördinator ziet verschil in de uitstraling van de playground. Volgens hem is het veld *‘bijna een sporthal, maar dan open’*.

Zekerheid van activiteiten aanbod geeft rust

Op de eerste plaats is dat activiteiten doorgaan voordelig voor de kinderen, maar het brengt de professionals ook rust. Zij hoeven zich geen zorgen meer te maken over of een activiteit wel of niet door kan gaan.

4. Slotbeschouwing

4.1 De belangrijkste resultaten

We hebben op basis van observaties en interviews onderzocht of het plaatsen van een overkapping op de Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam heeft geleid tot een verandering in het gebruik van de playground, met name tijdens regen. Hiervoor hebben we observaties uitgevoerd op vier dagen voordat de overkapping is geplaatst (september en oktober 2021) en op vier dagen nadat de overkapping is geplaatst (september en oktober 2022). We hebben gemeten op twee playgrounds: Playground Poelenburg en Playground Hofwijk (controle).

De observaties laten een verandering in het gebruik van beide playgrounds zien. Het geobserveerde gebruik van de omliggende speelzones in Poelenburg en bij Playground Hofwijk nam af. In de specifieke zone van de overkapping (Poelenburg) bleef het gebruik ongeveer gelijk. Specifiek op regendagen nam het gebruik van de playground toe na het plaatsen van de overkapping. Maar gezien het geringe aantal regendagen kunnen we hier geen conclusies aan verbinden. Het verschil tussen jongens en meisjes in geobserveerd gebruik is groot. We zien op beide playgrounds meer jongens van de faciliteiten gebruikmaken, zowel voor als na het plaatsen van de overkapping. Meisjes zien we vooral in zones met speeltoestellen.

Uit de interviews kwam naar voren dat Krajicek Playground Poelenburg een diverse doelgroep aantrekt, met verschillen in achtergrond en thuisbasis, en dat deze doelgroep vooral uit omliggende wijken komt. Wel blijken meisjes in de minderheid. Dit beeld sluit aan bij de resultaten uit de observaties. Tijdens zowel de voor- als de nameting op de playground met de overkapping zagen we geen meisjes. Daarnaast zien we een lichte verschuiving van gebruik door jongens in de basisschoolleeftijd naar jongens in de middelbareschoolleeftijd. Opvallend is ook de toename in het aantal geobserveerde volwassen gebruikers tijdens de nameting.

Uit de interviews blijkt verder dat de overkapping op Krajicek Playground Poelenburg het georganiseerde activiteitenaanbod sterk beïnvloedt. Activiteiten kunnen nu altijd kunnen doorgaan, ook tijdens regendagen. Dit heeft verschillende voordelen. Het zorgt voor continuïteit en rust voor deelnemers én professionals die de activiteiten organiseren, kinderen en jongeren blijven minder snel thuis bij slecht weer en de activiteiten zijn zichtbaar voor andere kinderen uit de buurt. Bovendien biedt de overkapping verkoeling op warme, zonnige dagen en zorgt de verlichting voor een veilig gevoel.

4.2 Reflectie

In deze paragraaf reflecteren we op de resultaten. Hierbij maken we onderscheid in het gebruik van de playground en de functie van de playground.

Gebruik playground

Flink minder gebruikers, behalve bij overkapping

Het doel van dit onderzoek was de effecten van het plaatsen van een overkapping op het gebruik van de Krajicek Playground Poelenburg tijdens regen te onderzoeken. In de zone met de overkapping nam het aantal geobserveerde gebruikers maar heel licht af, terwijl we bij de overige zones een sterke afname zien. Op regendagen nam het aantal gebruikers van de zone met de overkapping zelfs toe. Dit impliceert dat de overkapping een positief effect heeft op het gebruik van de playground tijdens regen. Ondanks de regen blijven mensen nu gebruik maken van de playground, terwijl op de niet-overkapte plekken het aantal gebruikers afneemt.

We hebben geprobeerd zowel Playground Poelenburg als Playground Hofwijk zoveel mogelijk op regenachtige dagen te observeren. Het geobserveerde aantal gebruikers is dus niet representatief voor het 'normale' gebruik van de playgrounds. Daarnaast is niet altijd vooraf te bepalen op welke dagen het daadwerkelijk zal regenen. Tussen de observaties van de voor- en nameting zit daardoor een verschil in weersomstandigheden als regenintensiteit. Het regende meer bij de nameting.

Meer regen tijdens de nameting is een zeer aannemelijke verklaring voor het afgenomen aantal gebruikers. Vooral bij playground Hofwijk kan dit een verklaring zijn voor de zeer sterke afname in het aantal gebruikers. In zone 1 van Hofwijk zagen we bij de voormeting veel bewoners, zowel jonge kinderen als volwassenen, van het appartementencomplex dat direct naast de playground ligt. De volwassenen zagen we bij de picknicktafels, terwijl de jonge kinderen aan het spelen waren. Het is goed mogelijk dat de grotere hoeveelheid regen bij de nameting ertoe heeft geleid dat die bewoners niet naar de picknicktafels gingen.

Vooraf jongens op playground, meisjes bij speeltoestellen

Dat er meer jongens dan meisjes gebruikmaken van de playgrounds blijkt zowel uit de observaties als uit de interviews. Professionals zien dat meisjes minder deelnemen aan activiteiten die zij organiseren op diverse locaties in verschillende wijken. Hun verklaring is dat meisjes zich minder op hun gemak voelen bij jongens en dat ouders het samenspelen van jongens en meiden soms ontmoedigen. Als oplossing zien zij het aanbieden van activiteiten specifiek gericht op meisjes.

Daarnaast kan de inrichting van de playground van invloed zijn op de deelname van meisjes. Krajicek Playground Poelenburg bestaat uit een voetbalveld, waardoor deze wellicht aantrekkelijker is voor jongens dan voor meisjes. De geobserveerde meisjes bevonden zich met name in een zone met speeltoestellen. Uit onderzoek weten we dat voetbalveldjes over het algemeen worden gedomineerd door jongens, en dat meisjes andere speelvoorkeuren hebben¹. Een mogelijke oplossing is om de inrichting van playgrounds aan te passen, zodat deze ook meisjes meer aanspreekt.

Minder basisschoolkinderen, meer volwassenen

De geobserveerde afname in het aantal gebruikers zien we vooral terug bij het aantal kinderen in de basisschoolleeftijd. Hier kunnen we geen specifieke reden voor aanwijzen, maar wellicht speelt de locatie van Playground Poelenburg een rol. De playground ligt enigszins afgelegen, waardoor kinderen in de basisschoolleeftijd wellicht niet zonder begeleiding van een volwassene of ouder kind naar de playground mogen. Op de dagen dat er wel kinderen in de basisschoolleeftijd waren, zagen we ook meer volwassenen. Op deze dagen gebruikten jongens in de basisschoolleeftijd de playground samen met volwassenen om te voetballen. Deze observatie vond later op de dag plaats, tussen 18.00 en 20.00 uur.

Mogelijke invloed coronaperiode

Tijdens de voormeting speelde de coronapandemie in de samenleving. Dit kan invloed hebben gehad op het gebruik van de Krajicek Playgrounds, ook al was er op het moment van meten geen lockdown en waren er relatief weinig beperkende maatregelen. De precieze invloed is lastig in te schatten. Uit onderzoek is bijvoorbeeld gebleken dat kinderen die al veel buitenspeelden nog meer gingen

¹ Helleman, G. (2022). *Meisjes en buitenspelen: op zoek naar meer gelijkheid*. Stadslente. <https://stadslente.blogspot.com/2022/06/meisjes-en-buitenspelen.html>

buitenspelen, maar andere kinderen juist nog minder. Bovendien waren er beperkingen die ervoor zorgden dat activiteitsaanbod veranderde of verdween².

Overige mogelijke invloeden

In hoeverre gebruikers al aanwezig zijn als het begint met regenen, kan ook invloed hebben op het gebruik van de playgrounds tijdens regen. Het is aannemelijk dat gebruikers doorgaan met sporten als ze er al zijn als het begint te regenen, maar wellicht minder snel naar de playground gaan als het al regent. Op basis van ons onderzoek kunnen we hier geen uitspraken over doen.

Tot slot is onbekend of er significante veranderingen in de omgeving hebben plaatsgevonden, zoals nieuwe/veranderde speelplekken, andere speelplekken die zijn verdwenen of woningbouw. Deze mogelijke veranderingen kunnen invloed hebben gehad op het gebruik van de Krajicek Playgrounds, tijdens de observatiemomenten of daarbuiten.

Functie playground

Krajicek Playgrounds hebben meerdere functies. Daarbij wordt vooral ingezet op een veilige plek en de juiste begeleiding. De functie van de Playground Poelenburg sluit hierop aan: professionals beschrijven deze als een centrale plek waar kinderen, jongeren en volwassen elkaar kunnen ontmoeten, samen kunnen sporten en sociale contacten op kunnen doen. De bevindingen uit de interviews suggereren dat deze functie dankzij de overkapping nog beter kan worden vervuld.

Activiteitsaanbod kan doorgaan bij regen

De geplande activiteiten op Playground Poelenburg kunnen door de overkapping altijd doorgaan, ook tijdens regendagen. Dit creëert continuïteit en rust voor zowel kinderen en jongeren als de professionals die de activiteiten organiseren. Ook activiteiten die normaal op andere locaties in de buurt plaatsvinden, kunnen dankzij de overkapping doorgaan. Bij regenachtig weer worden deze verplaatst naar Playground Poelenburg.

Dit geeft aan hoe waardevol de overkapping is voor georganiseerd activiteitsaanbod in de hele buurt. Doordat altijd op de playground gesport kan worden, blijven kinderen minder snel thuis op regendagen. Ze blijven gebruik maken van de playground als het regent. Daarnaast kan de overkapping het aanbod toegankelijker maken. Omdat activiteiten altijd buiten kunnen plaatsvinden, zijn deze vaker zichtbaar voor andere kinderen. Die kunnen dan makkelijker aansluiten.

De activiteiten op de Playground Poelenburg worden door meerdere organisaties georganiseerd. De animo onder de kinderen en jongeren om deel te nemen is groot. Deelnemers komen niet alleen uit de wijk Poelenburg, maar ook uit andere omliggende wijken. De jongeren die deelnemen aan de activiteiten zijn divers wat betreft sociaaleconomische positie en achtergrond. Dit onderstreept het belang van de activiteiten op de Playground Poelenburg. Een deel van de kinderen en jongeren die hieraan deelnemen leeft in armoede. Voor deze groep is het extra belangrijk voor hun gezondheid en ontwikkeling dat het activiteitsaanbod door kan gaan.

Overkapping ook van meerwaarde bij heet weer en in het donker

De overkapping heeft niet alleen positieve effecten bij regen. De overkapping biedt ook bescherming tegen zon en warmte, waardoor activiteiten en buitenspelen aantrekkelijker worden tijdens heet weer.

² Slot-Heijs, J. J., De Jonge, M., Lucassen, J. M. H., & Singh, A. S. (2020). Beweggedrag van kinderen in tijden van corona. Mulier Instituut.

Daarnaast zorgt de aanwezige verlichting bij gebruikers én bij ouders van jonge gebruikers voor een veiliger gevoel in het donker. Kinderen, jongeren en volwassenen zijn hierdoor meer geneigd gebruik te maken van de playground in de avond. De professionals geven aan dat ze geen signalen hebben ontvangen dat er meer hangjongeren op de playground zijn. Ze vermoeden dat het open karakter van de overkapping hier een rol in speelt: van buitenaf is het veld nog steeds goed zichtbaar.

Playground Poelenburg trekt diverse groepen gebruikers

Naast het georganiseerde activiteiten aanbod waar veel kinderen en jongeren aan meedoen wordt de Playground Poelenburg gebruikt door verschillende andere groepen gebruikers. Bijvoorbeeld groepen jongvolwassenen en mannen die komen voetballen. Zij gebruiken de playground voor een combinatie van sport en sociaal contact. Uit de interviews komt naar voren dat het gebruik buiten het georganiseerde aanbod om is toegenomen: de professionals zien meer beweging op de playground door verschillende doelgroepen. Bijvoorbeeld volwassenen die deelnemen aan een bootcampclub: bij regen verplaatsen zij zich naar het veld onder de overkapping.

Overkapping creëert formelere uitstraling

Een noemenswaardig ander effect van de overkapping is de vergelijking van de playground met een sporthal. De playground krijgt een formelere uitstraling, en dit resulteert in ander gedrag onder jongeren. Zij worden meer geconfronteerd met wat het betekent om deel te nemen aan een activiteit.

4.3 Conclusie

Het plaatsen van een overkapping op Krajicek Playground Poelenburg in Zaandam heeft ertoe geleid dat mensen de playground blijven gebruiken tijdens regen. Op andere geobserveerde plekken is het aantal gebruikers afgenomen, terwijl het op Krajicek Playground Poelenburg gelijk bleef. Op regendagen nam het aantal gebruikers zelfs toe. Uit zowel observaties als interviews komt naar voren dat overwegend jongens van beide playgrounds gebruikmaken. Dat onderstreept dat het belangrijk is de playgrounds aantrekkelijker te maken voor meisjes.

Het gebruik van Krajicek Playground Poelenburg is na het plaatsen van een overkapping positief veranderd. De overkapping zorgt voor meer continuïteit in het georganiseerde aanbod in de hele wijk. De playground wordt meer gebruikt bij omstandigheden zoals regen, warmte of in het donker, waardoor de functie van de playground beter vervuld kan worden. Meerdere organisaties maken gebruik van Playground Poelenburg en de animo onder de kinderen en jongeren om deel te nemen is groot, zowel binnen als buiten de wijk. Daarnaast is de diversiteit van gebruikers toegenomen.

Bijlage 1 Invulformulier SOPLAY

Gebied 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6

Dag:

Tijd:

Weer:

Het gebied is:

- Bereikbaar (het is niet afgesloten of afgehuurd etc.)
- Gebied bruikbaar om te bewegen (het is niet te glad, geen modder etc.)
- Er is begeleiding aanwezig (bijvoorbeeld een meester, juf, buurtsportcoach)
- Er is een georganiseerde activiteit in dit gebied (bijvoorbeeld een schoolactiviteit, een clinic)

	Aantal meisjes		Aantal jongens		Aantal volwassenen
	Basisschoolleeftijd	Middelbare schoolleeftijd	Basisschoolleeftijd	Middelbare schoolleeftijd	
Aantal inactief (zitten, liggen, hangen)					
Aantal matig actief (wandelen, rustig spelen)					
Aantal heel erg actief (klimmen, klauteren, sporten)					
Activiteit die het meest gedaan wordt (per doelgroep die aanwezig is)					

Ruimte voor overige opmerkingen:

Bijlage 2 Intensiteitsniveau gebruikers Krajicek Playground Poelenburg

Tabel b2.1 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg zone 1 tijdens regendagen, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van een overkapping

	Poelenburg zone 1		
	Voor (1 regendag)	Na (2 regendagen)	Na (gemiddeld per dag)
Aantal gebruikers	0	33	17

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

Tabel b2.2 Aantal gebruikers Krajicek Playground Poelenburg zone 1, naar intensiteitsniveau, voor (2021) en na (2022) het plaatsen van een overkapping

	Inactief		Matige intensiteit		Intensieve intensiteit	
	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na
Jongens basisschoolleeftijd	5	0	19	4	21	10
Jongens middelbareschoolleeftijd	1	4	0	6	2	11
Volwassenen	1	4	1	5	2	5
Totaal	7	8	20	15	25	26
% van totaal gebruikers	13%	16%	38%	31%	48%	53%

Bron: Mulier Instituut, observaties, 2021 en 2022.

Bijlage 3 Leidraad interviews met professionals

Achtergrond

1. Kan je jezelf voorstellen en uitleggen hoe jij betrokken bent bij deze playground?

Doorvragen:

- Wat is jouw rol?
- Sinds wanneer ben je betrokken?
- Hoe heeft dit zich ontwikkeld?

2. Kan je mij iets over deze playground vertellen?

Doorvragen:

- Wie spelen en sporten hier? (leeftijd, geslacht, buurtbewoners?)
- Welke activiteiten worden hier georganiseerd?
- Hoeveel animo is er om aan de activiteiten deel te nemen?
- In hoeverre wordt er ook gespeeld en gesport buiten de georganiseerde activiteiten om?
- Wordt de playground nog op andere manieren gebruikt?
- Welke functie heeft de playground in de buurt?

Algemene ervaringen overkapping

Sinds het voorjaar van 2022 heeft deze playground een overkapping.

3. Wat zijn jouw algemene ervaringen met de overkapping?

4. Is het gebruik van de playground naar jouw idee veranderd sinds het plaatsen van de overkapping?

5. Hoe is het gebruik van de playground veranderd?

Doorvragen:

- Komen kinderen/jongeren vaker? Wie zijn deze kinderen?
- Komen er meer kinderen/jongeren? Wie zijn deze kinderen?
 - o (Komen er kinderen/jongeren die eerst niet kwamen?)
- Hoe hangen deze verschillen samen met het weer? (Komen er juist meer/vaker/andere kinderen tijdens regendagen? Of juist ook tijdens zondagen? Of hangt dit niet met elkaar samen?)
- Zie je verschillen tussen de kinderen/jongeren die hier sporten en spelen op regendagen ten opzichte van de gebruikers die komen op niet-regendagen? Welke?
- Welke andere verschillen zie je in het gebruik?
 - o Ander soort/meer aanbod van activiteiten? Hoe hangt dit samen met het weer?

De overkapping wordt geplaatst vanwege bescherming tegen de regen.

6. Zie je ook andere voordelen van de overkapping? Welke?

Als niet genoemd, doorvragen:

- Zie je ook voordeel van bescherming tegen de zon?

7. Zie je ook nadelen van de overkapping? Welke?

Betekenis overkapping

Je vertelde mij over de functie van de playground in de buurt.

8. Wat betekent het plaatsen van de overkapping voor de functie van deze playground in de buurt?

9. Voor zover jij hier zicht op hebt, in hoeverre heeft de overkapping de functie van deze playground in de buurt verandert?

- *Ja:*

- Op wat voor manier?

- *Nee:*

- Waarom niet?
- In hoeverre verwacht je dat de overkapping de functie van deze playground in de buurt kan veranderen?

10. Wat betekent het plaatsen van de overkapping voor jouzelf?

Doorvragen:

- Wat betekent het voor jouw rol als jongerenwerker?
- Wat betekent het voor jou persoonlijk?

Afsluiting

Bedankt voor het gesprek.

11. Is er nog iets dat jij wil toevoegen aan dit gesprek?

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 20 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl